

6. Mahālisuttaṃ မဟာလိသုတ္တံ

Brāhmaṇadūtavatthu ဗြာဟ္မဏဒူတဝတ္ထု

The Story of the Brahmaṇa Messengers ပုဏ္ဏားတမန်ဝတ္ထု

359. Evaṃ me sutam – ekaṃ samayaṃ bhagavā vesāliyaṃ viharati mahāvane kūtāgārasālāyaṃ. Tena kho pana samayena sambahulā kosalakā ca brāhmaṇadūtā māgadhakā ca brāhmaṇadūtā vesāliyaṃ paṭivasanti kenacideva karaṇīyena. Assosum kho te kosalakā ca brāhmaṇadūtā māgadhakā ca brāhmaṇadūtā – “samaṇo khalu, bho, gotamo sakyaputto sakyakulā pabbajito vesāliyaṃ viharati mahāvane kūtāgārasālāyaṃ. Taṃ kho pana bhavantam gotamaṃ evaṃ kalyāṇo kittisaddo abbhuggato – ‘itipi so bhagavā araham sammāsambuddho vijjācaraṇasampanno sugato lokavidū anuttaro purisadammasārathi satthā devamanussānaṃ buddho bhagavā’. So imaṃ lokaṃ sadevakam samārakam sabrahmakam sassamaṇabrāhmaṇiṃ pajam sadevamanussaṃ sayam abhiññā sacchikatvā pavedeti. So dhammaṃ deseti ādikalyāṇam majjhakalyāṇam pariyosānakalyāṇam sāttham sabyañjanaṃ kevalaparipuṇṇam parisuddham brahmacariyaṃ pakāseti. Sādhū kho pana tathārūpānaṃ arahataṃ dassanaṃ hotī”ti.

၃၅၉. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလီယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကူဠာဂါရသာလာယံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္မဟုလာ ကောသလကာ စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ မာဂဇကာ စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ ဝေသာလီယံ ပဋိဝ သန္တိ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန။ အသောသုံ ခေါ တေ ကောသလကာ စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ မာဂဇကာ စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ – “သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော သကျပုတ္တော သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ဝေသာလီယံ ဝိဟ ရတိ မဟာဝနေ ကူဠာဂါရသာလာယံ။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တိ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓော အပ္ပဂ္ဂတော – ‘ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓ အနတ္တရော ပုရိသဒ မ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ’။ သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿမ ဏဗြာဟ္မဏိ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ပဝေဒေတိ။ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ။ သာဓု ခေါ ပန တထာရူပိနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတိ”တိ။

359. Thus have I heard:

Once the Bhagavā was residing in the pinnaled monastery
in a great forest near Vesālī.

At that time brahmin-messengers of Māgadha and Kosala were putting up at Vesālī on business.

Then the various brahmin-messengers of Māgadha and Kosala heard this news:

"Indeed, friends, Samaṇa Gotama, son of the Sakyan King who left the family of Sakyans to become a bhikkhu is now residing in the pinnacled monastery near Vesālī. The fame of the Venerable Gotama has spread far and wide. It has been said of him thus:

That Bhagavā is worthy of special veneration, who truly comprehends all Dhammas by his own intellect and insight, who possesses supreme knowledge and perfect practice of morality, who speaks only what is beneficial and true, who knows all the three lokas (worlds), who is incomparable in taming those who deserve to be tamed, who is the Teacher of devas and men, who is the Enlightened One, knowing and teaching the Four Ariys Truths, and who is the Most Exalted. Through Perfect Wisdom, he personally realizes the nature of the Universe with its devas, māras and brahmaṣṣ and also the world of human beings with its samaṇas, brahmaṇṇas, kings and men, and knowing it, he expounds on it. He proclaims the dhamma which is excellent at the beginning, excellent at the middle and excellent at the end, with richness in meaning and words, revealing the completeness and purity of the Noble Practice (brahmacariya). It behoves us to see such a person worthy of veneration.

၃၅၉။ အကျွန်ုပ်တို့သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည်အနီး မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သောကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ များစွာသော ကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂဓတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် ပြု
ဖွယ်ကိစ္စတစ်ခုဖြင့် ဝေသာလီပြည်၌တည်းခိုနေကုန်၏။

ထိုကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂဓတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် (ဤသို့) ကြားသိလေကုန်၏ -
- "အချင်းတို့ သာကီဝင် မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသော သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည်ဝေသာလီပြည်အနီး
မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏
ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် (ဤသို့) ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏ -

' ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အရဟံ' မည်တော်မူ၏။
(အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' မည်
တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဝိဇ္ဇာစရဏသ
မ္ပန္န' မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သုဂတ' မည်
တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း 'လောကဝိဒ္ဓ' မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို
ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ' မည်
တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ' မည်တော်
မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူ၏။
ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ' မည်တော်မူ၏။ ဟု ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။ ထို
မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့် တကွသော မာရ်နတ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော ဤလောကကို
လည်းကောင်း၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့နှင့် တကွသော မင်းများ လူများနှင့် တကွသောသတ္တဝါအပေါင်းကို
လည်းကောင်း ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား
သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့်
ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ သောစင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။
ထိုသို့သဘောရှိသော ရဟန္တာ (ပုဂ္ဂိုလ်) တို့ကိုဖူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည်သာတည်း" ဟု ကြားသိ
လေကုန်၏။

360. Atha kho te kosalakā ca brāhmaṇadūtā māgadhakā ca brāhmaṇadūtā yena mahāvanam
kūṭāgārasālā tenupasaṅkamimṣu. Tena kho pana samayena āyasmā nāgito bhagavato
upaṭṭhāko hoti. Atha kho te kosalakā ca brāhmaṇadūtā māgadhakā ca brāhmaṇadūtā
yenāyasmā nāgito tenupasaṅkamimṣu. Upasaṅkamtvā āyasmantaṃ nāgitaṃ etadavocum -
“kahaṃ nu kho, bho nāgita, etarahi so bhavaṃ gotamo viharati? Dassanakāmā hi mayaṃ taṃ
bhavantaṃ gotama”nti. “Akālo kho, āvuso, bhagavantaṃ dassanāya, paṭisallīno bhagavā”ti.

Atha kho te kosalakā ca brāhmaṇadūtā māgadhakā ca brāhmaṇadūtā tattheva ekamantaṃ
nisīdimṃsu – “disvāva mayaṃ taṃ bhavantaṃ gotamaṃ gamissāma”ti.

၃၆၀. အထ ခေါ် တေ ကောသလကာ စ ပြာဟ္မဏဒူတာ မာဂဓကာ စ ပြာဟ္မဏဒူတာ ယေန မဟာဝန် ကူဇ္ဇာဂါရ
သာလာ တေနပသင်္ကမိသု။ တေန ခေါ် ပန သမယေန အာယသ္မာ နာဂိတော ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာနော ဟောတိ။
အထ ခေါ် တေ ကောသလကာ စ ပြာဟ္မဏဒူတာ မာဂဓကာ စ ပြာဟ္မဏဒူတာ ယေနာယသ္မာ နာဂိတော တေန
ပသင်္ကမိသု။ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တ နာဂိတံ ဧတဒဝေါစုံ - “ကဟံ န ခေါ၊ ဘော နာဂိတ၊ ဧတရဟိ သော
ဘဝံ ဂေါတမော ဝိဟရတိ? ဒဿနကာမာ ဟိ မယံ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမ”န္တိ။ “အကာလော ခေါ၊ အာဝုသော၊ ဘဂ
ဝန္တံ ဒဿနာယ၊ ပဋိသလ္လိနော ဘဂဝါ”တိ။ အထ ခေါ် တေ ကောသလကာ စ ပြာဟ္မဏဒူတာ မာဂဓကာ စ
ပြာဟ္မဏဒူတာ တတ္ထေဝ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု - “ဒိသ္မာဝ မယံ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဂမိဿာမာ”တိ။

360. Then the brahmin-messengers of Magadha and
Kosala approached the pinnacled monastery in the great forest.

At ,that time the Venerable Nāgita was waiting on the
Bhagavā. Then the brahmin-messengers of Māgadha and Kosala
approached him and said:

"Revered Nāgita! Where is the Venerable Gotama residing?
We would like to see him. (Then Nāgiṭṭa said) "Friends! This is
not the time to see the Bhagavā. He has retired in seclusion".

The brahmin-messengers of Māgadha and Kosala thought
to themselves, " We shall go only after seeing the Venerable
Gotama," and they sat in a (suitable) place there.

၃၆၀။ ထိုအခါ ကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂဓတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည်မဟာဝန်တော
ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီးသို့ ကပ်ရောက်ကုန်၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ အသျှင်နာဂိတသည် မြတ်စွာဘုရားအား လုပ်ကျွေးပြုစုလျက် ရှိ၏။ ထိုအခါ ထိုကောသလတိုင်း
သား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂဓတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် အသျှင်နာဂိတထံသို့ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်နာဂိတ
အား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏ - "အသျှင်နာဂိတ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ယခုအခါ အဘယ်မှာ နေတော်မူ
ပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် အလိုရှိပါကုန်၏"ဟု လျှောက်ကုန်၏။

အချင်းတို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် အခါမဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် (ပရိသတ်မှ ဖဲ၍) ကိန်းအောင်းနေ တော်မူ၏ဟု မိန့်၏။

ထိုအခါ ထိုကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂဓတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် "ထိုအသျှင်ဂေါတမ ကို ဖူးမြော်ပြီးမှသာ ငါတို့ သွားကုန်အံ့"ဟု (ကြံလျက်) ထိုအရပ်၌ပင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်၏။

Oṭṭhaddhalicchavīvatthu ဩဋ္ဌဒ္ဓလိစ္ဆဝိဝတ္ထု
The Story of Otthaddha Licchavī ဩဋ္ဌဒ္ဓလိစ္ဆဝိမင်းဝတ္ထု

361. Oṭṭhaddhopi licchavī mahatiyā licchavīparisāya saddhiṃ yena mahāvanam kūtāgārasālā yenāyasmā nāgito tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā āyasmantaṃ nāgitaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Ekamantaṃ t̥hito kho oṭṭhaddhopi licchavī āyasmantaṃ nāgitaṃ etadavoca – “kahaṃ nu kho, bhante nāgita, etarahi so bhagavā viharati arahantaṃ sammāsambuddho, dassanākaṃ hi mayaṃ taṃ bhagavantaṃ arahantaṃ sammāsambuddha”nti. “Akālo kho, mahāli, bhagavantaṃ dassanāya, paṭisallīno bhagavā”ti. Oṭṭhaddhopi licchavī tattheva ekamantaṃ nisīdi – “disvā ahaṃ taṃ bhagavantaṃ gamissāmi arahantaṃ sammāsambuddha”nti.

၃၆၁. ဩဋ္ဌဒ္ဓေါပိ လိစ္ဆဝိ မဟတိယာ လိစ္ဆဝိပရိသာယ သဒ္ဓိ ယေန မဟာဝနံ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ ယေနာယသ္မာ နာ ဂိတော တေနပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ နာဂိတံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ဩဋ္ဌဒ္ဓေါပိ လိစ္ဆဝိ အာယသ္မန္တံ နာဂိတံ ဧတဒဝေါစ – “ကဟံ န ခေါ၊ ဘန္တေ နာဂိတ၊ ဧတရဟိ သော ဘဂဝါ ဝိ ဟရတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒဿနကာမာ ဟိ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ”န္တိ။ “အကာလော ခေါ၊ မဟာလိ၊ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ ပဋိသလ္လိနော ဘဂဝါ”တိ။ ဩဋ္ဌဒ္ဓေါပိ လိစ္ဆဝိ တတ္ထေဝ ဧကမန္တံ နိသီဒိ – “ဒိသ္မာဝ အဟံ တံ ဘဂဝန္တံ ဂမိဿာမိ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ”န္တိ။

361. Otthadda, a Licchavi king, also came to the pinnaled monastery in the great forest with a large company of Licchavis and, approaching the Revered Nāgita and making obeisance to him, said:

"Venerable Nāgita! Where is the Bhagavā, Worthy of Veneration and the Perfectly Self-enlightened residing? I wish to see the Bhagavā who is worthy of special Veneration and the Perfectly Self-enlightened one"

"Mahāli" (said Nāgīta) "It is not the time to see the Bhagavā. He has retired in seclusion." But Otthaddha, a Lacchavi King, thought to himself, I shall go only after _ seeing the Bhagavā, who 15 Worthy of special Veneration and the Perfectly Self-enlightened one," and sat in a (suitable)place, there.

၃၆၁။ သြဋ္ဌဒ္ဓမည်သော လိစ္ဆဝီ (မင်း) သည်လည်း များစွာသော လိစ္ဆဝီပရိသတ်နှင့်အတူ မဟာဝုန် တောပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ အသျှင်နာဂိတထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်နာဂိတကို ရှိခိုးလျက်တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် အသျှင်နာဂိတအား ဤစကားကို လျှောက်၏ - "အသျှင်နာဂိတ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ အဘယ်မှာ နေတော်မူပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသောထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် အလိုရှိပါကုန်၏"ဟု လျှောက်၏။

မဟာလိာ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် အခါမဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် (ပရိသတ်မှ ဖဲ့၍) ကိန်းအောင်းနေတော်မူ၏ဟု မိန့်၏။ သြဋ္ဌဒ္ဓမည်သော လိစ္ဆဝီ (မင်း) သည်လည်း "ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကိုဖူးမြော်ပြီးမှ သာ ငါသွားအံ့"ဟု (ကြံလျက်) ထိုအရပ်၌ပင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

362. Atha kho sīho samaṇuddeso yenāyasmā nāgito tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā āyasmantaṃ nāgitaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Ekamantaṃ ṭhito kho sīho samaṇuddeso āyasmantaṃ nāgitaṃ etadavoca – “ete, bhante kassapa, sambahulā kosalakā ca brāhmaṇadūtā māgadhakā ca brāhmaṇadūtā idhūpasaṅkantā bhagavantaṃ dassanāya; oṭṭhaddhopi licchavī mahatiyā licchavīparisāya saddhiṃ idhūpasaṅkanto bhagavantaṃ dassanāya, sādhu, bhante kassapa, labhataṃ esā janatā bhagavantaṃ dassanāyā”ti.

“Tena hi, sīha, tvaṃñeva bhagavato ārocehī”ti. “Evaṃ, bhante”ti kho sīho samaṇuddeso āyasmato nāgitassa paṭissutvā yena bhagavā tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Ekamantaṃ ṭhito kho sīho samaṇuddeso bhagavantaṃ etadavoca – “ete, bhante, sambahulā kosalakā ca brāhmaṇadūtā māgadhakā ca brāhmaṇadūtā idhūpasaṅkantā bhagavantaṃ dassanāya, oṭṭhaddhopi licchavī mahatiyā licchavīparisāya saddhiṃ idhūpasaṅkanto bhagavantaṃ dassanāya. Sādhu, bhante, labhataṃ esā janatā bhagavantaṃ dassanāyā”ti. “Tena hi, sīha, vihārapacchāyāyaṃ āsanaṃ

paññāpehī”ti. “Evaṃ, bhante”ti kho sīho samaṇuddeso bhagavato paṭissutvā
vihārapacchāyāyaṃ āsanam paññāpesi.

၃၆၂. အထ ခေါ် သီဟော သမဏုဒ္ဓေသော ယေနာယသ္မာ နာဂိတော တေနပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ
နာဂိတံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ် သီဟော သမဏုဒ္ဓေသော အာယသ္မန္တံ နာဂိတံ ဧ
တဒေါစ - “ဧတေ၊ ဘန္တေ၊ ကဿပ၊ သမ္မဟုလာ ကောသလကာ စ ပြာဟ္မဏဒူတာ မာဂကာ စ ပြာဟ္မဏဒူ
တာ ဣရူပသင်္ကန္တာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ; ဩဠဒ္ဓေါပိ လိစ္ဆဝိ မဟတိယာ လိစ္ဆဝိပရိသာယ သဒ္ဓိံ ဣရူပသင်္ကန္တော
ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ သာဓု၊ ဘန္တေ၊ ကဿပ၊ လဘတံ ဧသော ဇနတာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယာ”တိ။

“တေန ဟိ၊ သီဟ၊ တုညေဝ ဘဂဝတော အာရောစေဟီ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ် သီဟော သမဏုဒ္ဓေသော
အာယသ္မတော နာဂိတဿ ပဋိဿုတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ် သီဟော သမဏုဒ္ဓေသော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ - “ဧတေ၊ ဘန္တေ၊ သမ္မဟု
လာ ကောသလကာ စ ပြာဟ္မဏဒူတာ မာဂကာ စ ပြာဟ္မဏဒူတာ ဣရူပသင်္ကန္တာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ ဩဠ
ဒ္ဓေါပိ လိစ္ဆဝိ မဟတိယာ လိစ္ဆဝိပရိသာယ သဒ္ဓိံ ဣရူပသင်္ကန္တော ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။ သာဓု၊ ဘန္တေ၊ လဘတံ
ဧသော ဇနတာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယာ”တိ။ “တေန ဟိ၊ သီဟ၊ ဝိဟာရပစ္စာယာယံ အာသနံ ပညပေဟီ”တိ။ “ဧဝံ၊
ဘန္တေ”တိ ခေါ် သီဟော သမဏုဒ္ဓေသော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ဝိဟာရပစ္စာယာယံ အာသနံ ပညပေသိ။

362. Then, Siha, a novice, having approached the
Venerable Nāgita and paid due respects to him, stood at a place
and said:

"Venerable Kassapa?! A large number of brahmin-
messengers of Māgadha and Kosala have arrived here to see the
Bhagavā. So did Otthaddha, a Licchavi king, together with a
large company of the men of Licchavi, Venerable Kassapa, 1
beg of you, may these men have a chance to see the Bhagavā."

"If that be so, Sīha, go and inform the Bhagavā about
it yourself", said Nāgita. Saying, "Very well, Venerable Sir,""
Sīha approached the Bhagavā, made his obeisance and, standing
at a suitable place, said:

"Many of the Brahmin-messengers from Māgadha and
Kosala have come to this place to see the Bhagavā. Otthaddha,
a Licchavi King, with a large company of Licchavīs, have also

arrivēed to see the Bhagavā.

If that be so, Sīha, prepare seats under the shade of the monastery,' I beg of you may these men have said the Bhagavā.

Saying, "Very well Venerable Sir!" Sīha prepared seats under the shade of the monastery:

၃၆၂။ ထိုအခါ သီဟသာမဏေသည် အသျှင်နာဂိတထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်နာဂိတကို ရှိခိုးလျက်တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် အသျှင်နာဂိတအား ဤစကားကို လျှောက်၏ - "အသျှင်ကဿပ ၊ များစွာသော ဤ ကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂဓတိုင်းသားပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ဤ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်လာကြပါကုန်၏။ ဩဋ္ဌဒ္ဓမည်သော လိစ္ဆဝီ (မင်း) သည်လည်း များစွာသော လိစ္ဆဝီပရိသတ် နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားကိုဖူးမြော်ရန် ဤအရပ်သို့ ကပ်ရောက်လာပါ၏။ အသျှင်ကဿပ တောင်းပန်ပါ၏။ ဤ လူအပေါင်းသည်မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့်ရပါစေ"ဟု လျှောက်၏။

"သီဟ သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည်ပင် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြားချေလော့"။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား"ဟု သီဟသာမဏေသည် အသျှင်နာဂိတအား ဝန်ခံပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

--

"များစွာသော ဤကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂဓတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည်မြတ်စွာဘုရား ကို ဖူးမြော်ရန် ဤအရပ်သို့ ကပ်ရောက်လာကြပါကုန်၏။ ဩဋ္ဌဒ္ဓမည်သော လိစ္ဆဝီ (မင်း) သည်လည်း များစွာ သော လိစ္ဆဝီပရိသတ်နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ဤအရပ်သို့ ကပ်ရောက်လာပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ ဤလူအပေါင်းသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့်ရပါစေ အသျှင်ဘုရား"ဟု လျှောက်၏။

"သီဟ သို့ဖြစ်လျှင် ကျောင်းရိပ်၌ နေရာခင်းလော့"။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား"ဟု သီဟသာမဏေသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ကျောင်း ရိပ်၌နေရာ ခင်း၏။

363. Atha kho bhagavā vihārā nikkhamma vihārapacchāyāyaṃ paññatte āsane nisīdi. Atha kho te kosalakā ca brāhmaṇadūtā māgadhakā ca brāhmaṇadūtā yena bhagavā tenupasaṅkamiṃsu; upasaṅkamtivā bhagavatā saddhiṃ sammodiṃsu. Sammodanīyaṃ kathāṃ sāraṇīyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdiṃsu. Oṭṭhaddhopi licchavī mahatiyā licchavīparisāya saddhiṃ yena bhagavā tenupasaṅkami; upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi.

၃၆၃. အထ ခေါ ဘဂဝါ ဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ ဝိဟာရပစ္ဆယာယံ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ တေ ကောသလကာ စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ မာဂကော စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒဒိသု။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု။ ဩဠဒ္ဓေါပိ လိစ္ဆဝီ မဟတိယာ လိစ္ဆဝီပရိသာယ သဒ္ဓိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

363. Then the Bhagavā came out from the monastery and took his seat prepared for him under the shade of the monastery. Then the brahmin-messengers of Māgadha and Kosala approached the Bhagavā, saying memorable words of felicitations and sat down in a suitable place. Then Otthaddha, a Licchavi King, also accompanied by a large company of Licchavis approached the Bhagavā and having paid respect to the Bhagavā, sat in a suitable place.

၃၆၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကျောင်းမှ ထွက်တော်မူ၍ ကျောင်းရိပ်တွင် ပြင်ထားအပ်သောနေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ထိုကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂဓတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ထိုင်ကုန်၏။ ဩဠဒ္ဓမည်သော လိစ္ဆဝီ (မင်း) သည်လည်း များစွာသော လိစ္ဆဝီပရိသတ်နှင့် အတူ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။

364. Ekamantaṃ nisinno kho oṭṭhaddho licchavī bhagavantaṃ etadavoca – “purimāni, bhante, divasāni purimatarāni sunakkhatto licchaviputto yenāhaṃ tenupasaṅkami; upasaṅkamtivā maṃ etadavoca – ‘yadagge ahaṃ, mahāli, bhagavantaṃ upanissāya viharāmi, na ciraṃ tīṇi vassāni, dibbāni hi kho rūpāni passāmi piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni, no ca kho dibbāni saddāni suṇāmi piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni’ti. Santāneva nu kho, bhante,

sunakkhatto licchaviputto dibbāni saddāni nāssosi piyarūpāni kāmūpasamhitāni rājanīyāni,
udāhu asantānī”ti?

၃၆၄. ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ် သြဋ္ဌဇ္ဈေ လိစ္ဆဝီ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “ပုရိမာနိ၊ ဘန္တေ၊ ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိ သုန
က္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ မံ ဧတဒဝေါစ - ‘ယဒဂ္ဂေ အဟံ၊ မဟာလိ၊ ဘ
ဂဝန္တံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမိ၊ န စိရံ တီဏိ ဝဿာနိ၊ ဒိဗ္ဗာနိ ဟိ ခေါ ရူပါနိ ပဿာမိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာ
နိ ရဇနီယာနိ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဓာနိ သုဏာမိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ’တိ။ သန္တာနေဝ န
ခေါ၊ ဘန္တေ၊ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဓာနိ နာသောသိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ၊ ဥ
ဒာဟု အသန္တာနိ”တိ?

364. Having seated himself, O||haddha a Licchavi King
spoke to the Bhagavā thus:

"Yesterday, as well as the day before yesterday, a Licchavi
Prince approached me and, having approached, said:

"Mahāli! I had not been long with the Bhagavā It was
just three years.

During that time I have seen visible objects belonging to
the deva-world which are alluring, accompanied by sensual
attachment, and enticing.

*Venerable Sir! Does Sunakkhatta, a Licchavī prince not
hear the sounds belonging to the deva-world which are alluring,
accompanied by sensual attachment and enticing because they
are non-existent? Or, does he not hear them although they
exist?”

၃၆၄။ တစ်ခုသော နေရာ၌ထိုင်ပြီးသော် သြဋ္ဌဇ္ဈမည်သော လိစ္ဆဝီ (မင်း) သည် မြတ်စွာဘုရားအားဤစကားကို
လျှောက်၏ -

"အသျှင်ဘုရား ယခင် ယခင် နေ့တို့၌ လိစ္ဆဝီ (မင်း) သား သုနက္ခတ္တသည် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အကျွန်ုပ်
အား ဤစကားကို ပြောပါ၏။ 'မဟာလိ ငါသည် မြတ်စွာဘုရားကို အမှီပြု၍ နေခဲ့သည်မှာ မကြာမြင့်လှပါ။ အစ
အဆုံး သုံးနှစ်သာဖြစ်ပါ၏။ (ထိုကာလအတွင်း၌) ငါသည် ချစ်ဖွယ်သော သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ်

တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရ၏။ သို့သော်လည်း အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကား မကြားရပါ'ဟု ပြောပါ၏။ အသျှင်ဘုရား လိစ္ဆဝီ (မင်း) သား သုနက္ခတ္တသည် ချစ်ဖွယ်သော သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ထင်ရှားရှိလျက်ပင် မကြားလေသလော့၊ သို့မဟုတ် ထင်ရှားမရှိ၍ မကြားလေသလော့"ဟု လျှောက်၏။

Ekamsabhāvitasamādhī ဧကံသဘာဝိတသမာဓိ
One Sided Concentration တစ်ဖို့တည်းအတွက် ပွားများအပ်သော သမာဓိ

365. “Santāneva kho, mahāli, sunakkhatto licchaviputto dibbāni saddāni nāssosi piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni, no asantānī”ti. “Ko nu kho, bhante, hetu, ko paccayo, yena santāneva sunakkhatto licchaviputto dibbāni saddāni nāssosi piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni, no asantānī”ti?

၃၆၅. “သန္တာနေဝ ခေါ၊ မဟာလိ၊ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဓာနိ နာသောသိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံ ဟိတာနိ ရဇနီယာနိ၊ နော အသန္တာနိ”တိ။ “ကော န ခေါ၊ ဘန္တေ၊ ဟေတု၊ ကော ပစ္စယော၊ ယေန သန္တာနေဝ သု နက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဓာနိ နာသောသိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ၊ နော အသန္တာ နိ”တိ?

365., “*Mahāli! said the Bhagavā, “Sunakkhatta, a Licchavi prince does not hear sounds belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment and enticing, in Wnhat is the cause ftor 1t? Mahāli, it is duce to the fact that t(hat bhikkhu, looking east, cultivates concentration only for a single attainment of hearing sounds in the east, belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment and enticing, but does not cultivate concentration for a single attachment o1 seeing visible objects.

၃၆၅။ မဟာလိ လိစ္ဆဝီ (မင်း) သား သုနက္ခတ္တသည် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ် ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ထင်ရှားရှိလျက်ပင် မကြားလေ၊ ထင်ရှားမရှိ၍ မကြားလေ သည်ကား မဟုတ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား လိစ္ဆဝီ (မင်း) သား သုနက္ခတ္တသည် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ် ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ထင်ရှားရှိလျက်ပင် မကြားလေ၊ ထင်ရှား မရှိ၍ မကြားလေ သည်ကား မဟုတ် ဟူရာ၌ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကားအဘယ်ပါနည်း။

366. “Idha , mahāli, bhikkhuno puratthimāya disāya ekaṃsabhāvito samādhi hoti dibbānaṃ rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ. So puratthimāya disāya ekaṃsabhāvite samādhimhi dibbānaṃ rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ. Puratthimāya disāya dibbāni rūpāni passati piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni, no ca kho dibbāni saddāni suṇāti piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni. Taṃ kissa hetu? Evañhetam, mahāli, hoti bhikkhuno puratthimāya disāya ekaṃsabhāvite samādhimhi dibbānaṃ rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ.

၃၆၆. “ဣဓ ၊ မဟာလိ၊ ဘိက္ခုနော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ သော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိမှိ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနိ ပဿတိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနိ သုဏာတိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဧဝဉေတံ၊ မဟာလိ၊ ဟောတိ ဘိက္ခုနော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိမှိ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။

၃၆၆။ မဟာလိ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၏။ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများ၊ ထို (ရဟန်း) သည် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၍ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများသည်ရှိသော် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကိုသာ မြင်ရ၏။ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကိုကား မကြားရချေ။

ထို (မြင်သာမြင်၍ မကြားခြင်း) သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း ဆိုသော် မဟာလိရဟန်းသည် အရှေ့ အရပ်၌ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်

ရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၍ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့ အတွက်ကား မပွားများသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေ၏။

367. “Puna caparaṃ, mahāli, bhikkhuno dakkhiṇāya disāya...pe... pacchimāya disāya ...
uttarāya disāya... uddhamadho tiriyaṃ ekaṃsabhāvito samādhī hoti dibbānaṃ rūpānaṃ
dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ saddānaṃ
savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ. So uddhamadho tiriyaṃ
ekaṃsabhāvite samādhimhi dibbānaṃ rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ
kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ
kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ. Uddhamadho tiriyaṃ dibbāni rūpāni passati piyarūpāni
kāmūpasamhitāni rajanīyāni, no ca kho dibbāni saddāni suṇāti piyarūpāni kāmūpasamhitāni
rajanīyāni. Taṃ kissa hetu? Evañhetam, mahāli, hoti bhikkhuno uddhamadho tiriyaṃ
ekaṃsabhāvite samādhimhi dibbānaṃ rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ
kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ
kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ.

၃၆၇. “ပုန ဧဝံ၊ မဟာလိ၊ ဘိက္ခုနော ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ။ပေ။ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ။ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ။ ဥဒ္ဓ
မဓေ တိရိယံ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီ
ယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ သော ဥဒ္ဓမဓေ တိရိယံ
ဧကံသဘာဝိတေ သမာဓိမ္ပိ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာ
နံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ ဥဒ္ဓမဓေ တိရိယံ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ပဿတိ ပိယရူ
ပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သုဏာတိ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီ
ယာနံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဧဝံပေတံ၊ မဟာလိ၊ ဟောတိ ဘိက္ခုနော ဥဒ္ဓမဓေ တိရိယံ ဧကံသဘာဝိတေ သမာ
ဓိမ္ပိ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိ
ယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။

၃၆၇။ မဟာလိ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တောင်အရပ်၌။ပ။ အနောက်အရပ်၌။ပ။ အထက် အောက်
ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း
'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၏။ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို
ကြားရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများ၊ ထို (ရဟန်း) သည် အထက်အောက် ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍
နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့တည်း
အတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၍ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွား
များသည်ရှိသော် အထက် အောက် ဖီလာအရပ်၌ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက် သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်
ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကိုသာ မြင်၏။ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို မကြားရချေ။

ထို (မြင်သာမြင်၍ မကြားခြင်း) သည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ မဟာလိ ရဟန်းသည် အထက် အောက်ဖီလာ အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၍ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေ၏။

368. “Idha , mahāli, bhikkhuno puratthimāya disāya ekaṃsabhāvito samādhī hoti dibbānaṃ saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rājanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rājanīyānaṃ. So puratthimāya disāya ekaṃsabhāvite samādhimhi dibbānaṃ saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rājanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rājanīyānaṃ. Puratthimāya disāya dibbāni saddāni suṇāti piyarūpāni kāmūpasamhitāni rājanīyāni, no ca kho dibbāni rūpāni passati piyarūpāni kāmūpasamhitāni rājanīyāni. Taṃ kissa hetu? Evañhetam, mahāli, hoti bhikkhuno puratthimāya disāya ekaṃsabhāvite samādhimhi dibbānaṃ saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rājanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rājanīyānaṃ.

၃၆၈. “ဣဓ ၊ မဟာလိ၊ ဘိက္ခုနော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ သော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိမိ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဓာနိ သုဏာတိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနိ ရူပါနိ ပဿတိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဧဝဉေတံ၊ မဟာလိ၊ ဟောတိ ဘိက္ခုနော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိမိ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။

What is the cause for it? Mahāli, it is due to the fact that (that bhikkhu, looking east, cultivates concentration only for a single attainment of hearing sounds in the east, belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment and enticing, but does not cultivate concentration for a single attachment or seeing visible objects.

၃၆၈။ မဟာလိ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၏။ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့အတွက်ကားတည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို မပွားများ၊ ထို (ရဟန်း) သည် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ် ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၍ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့အတွက်ကားမပွားများသည်ရှိသော် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ နှစ်သက် သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကိုသာ ကြား ရ၏။ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မမြင်ရချေ။

ထို (ကြားသာကြား၍ မမြင်ခြင်း) သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ မဟာလိ ရဟန်းသည် အရှေ့အရပ်၌ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကိုကြားရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၍ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန်တစ်ဖို့အတွက် ကား မပွားများသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေ၏။

369. “Puna caparaṃ, mahāli, bhikkhuno dakkhiṇāya disāya...pe... pacchimāya disāya... uttarāya disāya... uddhamadho tiriyaṃ ekaṃsabhāvito samādhī hoti dibbānaṃ saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ. So uddhamadho tiriyaṃ ekaṃsabhāvite samādhimhi dibbānaṃ saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ. Uddhamadho tiriyaṃ dibbāni saddāni suṇāti piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni, no ca kho dibbāni rūpāni passati piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni. Taṃ kissa hetu? Evañhetam, mahāli, hoti bhikkhuno uddhamadho tiriyaṃ ekaṃsabhāvite samādhimhi dibbānaṃ saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, no ca kho dibbānaṃ rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ.

၃၆၉. “ပုန စပရံ၊ မဟာလိ၊ ဘိက္ခုနော ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ။ပေ။။ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ။ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ။ ဥဒ္ဓ မဓော တိရိယံ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇ နီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ သော ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ ဧကံသဘာဝိတေ သမာဓိမှိ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာ နံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဓာနိ သုဏာတိ ပိယ ရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနိ ရူပါနိ ပဿတိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာ

နိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဧဝဉေတံ၊ မဟာလိ၊ ဟောတိ ဘိက္ခုနော ဥဒ္ဓမ္မဓော တိရိယံ ဧကံသဘာဝိတေ သမာဓိမှိ
ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူ
ပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။

369. And again, Mahāli, suppose a bhikkhu, in the
south, ...p... In the west..... n the north ..... above Or
below or across, cultivates concentration only for a single attainment
of hearing sounds belonging to the deva-world which are alluring,
accompanied by sensual attachment and enticing, but does not
cultivate concentration only for a single attainment of seeing
visible objects belonging to the deva-world which are alluring,
accompanied by sensual attachment and enticing. Since that
bhikkhu cultivates concentration only for a single attainment of
hearing sounds lying above or below or across; belonging to the
deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment
and enticing, but does not cultivate concentration only for a
single attainment of seeing visible objects lying above or below
or across, belonging to the deva-world which are alluring,
accompanied by sensual attachment and enticing: but does not
see visible objects belonging to the deva-world which are alluring,
accompanied by sensual attachment and enticing.

What is the cause for it? The reason, Mahāli, is due to
the fact that that bhikkhu, cultivates concentration for a single
attainment of hearing sounds lying above or below or across,
belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by
sensual attachment and enticing; but does not cultivate concentration
for a single attainment of seeing visible objects belonging to the
deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment
and enticing.

၃၆၉။ မဟာလိ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တောင်အရပ်၌။ပ။ အနောက်အရပ်၌။ပ။ မြောက်အရပ်၌။ပ။
အထက် အောက် ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်
လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကိုပွား

များ၏အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွါးများ၊ ထို (ရဟန်း) သည် အထက်အောက်ဖီလာ အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွါးများ၍ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွါးများသည်ရှိသော် ထို (ရဟန်း) သည် အထက်အောက်ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကိုသာ ကြား၏၊ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မမြင်ရချေ။

ထို (ကြားသာ ကြား၍ မမြင်ခြင်း) သည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ မဟာလိ ရဟန်းသည် အထက် အောက်ဖီလာ အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှအသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ ကို ကြားရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွါးများ၍အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွါးများသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေ၏။

370. “Idha , mahāli, bhikkhuno puratthimāya disāya ubhayaṃsabhāvito samādhī hoti dibbānañca rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ dibbānañca saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ. So puratthimāya disāya ubhayaṃsabhāvite samādhimhi dibbānañca rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, dibbānañca saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ. Puratthimāya disāya dibbāni ca rūpāni passati piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni, dibbāni ca saddāni suṇāti piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni. Taṃ kissa hetu? Evañhetuṃ, mahāli, hoti bhikkhuno puratthimāya disāya ubhayaṃsabhāvite samādhimhi dibbānañca rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ dibbānañca saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ.

၃၇၀. “ဣဓ ၊ မဟာလိ၊ ဘိက္ခုနော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဥဘယံသဘာဝိတော သမာဓိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ သော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဥဘယံသဘာဝိတေ သမာဓိမှိ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဒိဗ္ဗာနိ စ ရူပါနိ ပဿတိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ၊ ဒိဗ္ဗာနိ စ သဒ္ဓာနိ သုဏာတိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဧဝဉေတံ၊ မဟာလိ၊ ဟောတိ ဘိက္ခုနော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဥဘယံသဘာဝိတေ သမာဓိမှိ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။

370. Here, in this Teaching, Mahāli, a bhikkhu, cultivates

concentration for the dual attainment of seeing visīblēe objects as well as hearing sounds in the east, belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment and enticing. Since, that bhikkhu cultivates the dual attainment of seeing visible objects as well as hearing sounds in the east, belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment and enticing; he sees not only visible objects but also hears sounds in the east, belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment and enticing.

*What is the cause for it? The reason, Mahāli, is due to the fact that that bhikkhu cultivates concentration for the dual attainment of seeing visīblēe objects as well as hearing sounds in the east belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment and enticing.

၃၇၀။ မဟာလိ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန်လည်းကောင်း၊ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း နှစ်ဖို့စလုံးအတွက် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၏။ ထိုရဟန်းသည် ချစ်ဖွယ်သဘော ရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှအဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန်လည်းကောင်း၊ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း နှစ်ဖို့စလုံးအတွက် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများသည်ရှိသော် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကိုလည်း မြင်ရ၏။ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကိုလည်း ကြားရ၏။

ထို (မြင်ခြင်း ကြားခြင်း) သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ မဟာလိ ရဟန်းသည် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန်လည်းကောင်း၊ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း နှစ်ဖို့စလုံးအတွက် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကိုပွားများသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေ၏။

371. “Puna caparaṃ, mahāli, bhikkhuno dakkhiṇāya disāya...pe... pacchimāya disāya... uttarāya disāya... uddhamadho tiriyaṃ ubhayaṃsabhāvito samādhi hoti dibbānañca rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, dibbānañca saddānaṃ savaṇāya

piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ. So uddhamadho tiriyaṃ ubhayaṃsabhāvite samādhimhi dibbānañca rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ dibbānañca saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ. Uddhamadho tiriyaṃ dibbāni ca rūpāni passati piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni, dibbāni ca saddāni suṇāti piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni. Taṃ kissa hetu? Evañhetam, mahāli, hoti bhikkhuno uddhamadho tiriyaṃ ubhayaṃsabhāvite samādhimhi dibbānañca rūpānaṃ dassanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ, dibbānañca saddānaṃ savanāya piyarūpānaṃ kāmūpasamhitānaṃ rajanīyānaṃ. Ayaṃ kho mahāli, hetu, ayaṃ paccayo, yena santāneva sunakkhatto licchaviputto dibbāni saddāni nāssosi piyarūpāni kāmūpasamhitāni rajanīyāni, no asantānī'ti.

၃၇၁. “ပုန စပရံ၊ မဟာလိ၊ ဘိက္ခုနော ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ။ပေ။ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ။ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ။ ဥဒ္ဓမ္မေ တိရိယံ ဥဘယံသဘာဝိတော သမာဓိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ သော ဥဒ္ဓမ္မေ တိရိယံ ဥဘယံသဘာဝိတော သမာဓိမ္ပိ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ ဥဒ္ဓမ္မေ တိရိယံ ဒိဗ္ဗာနိ စ ရူပါနိ ပဿတိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ၊ ဒိဗ္ဗာနိ စ သဒ္ဓာနိ သုဏာတိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဧဝေတံ၊ မဟာလိ၊ ဟောတိ ဘိက္ခုနော ဥဒ္ဓမ္မေ တိရိယံ ဥဘယံသဘာဝိတော သမာဓိမ္ပိ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ သဒ္ဓာနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ အယံ ခေါ မဟာလိ၊ ဟေတု၊ အယံ ပစ္စယော၊ ယေန သန္တာနေဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဓာနိ နာသောသိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ၊ နော အသန္တာနိ”တိ။

371. "And again, Mahāli, a bhikkhu, looking south

..p.. in the west..... in the north ..... above or below

or-across, cultivates concentration for the dual attainment of seeing visible objects as well as hearing sounds belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment and enticing. |

Since, that bhikkhu, cultivates concentration for:the dual attainment of seeing visible objects as well as hearing sounds lying above or below or across, belonging to the deva-world which are alluring accompanied by sensual attachment and enticing; he sees not only visible objects, but also, hears sounds lying

above, below or across, belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment and enticing.

*What is the cause for it? The reason, Mahāli, is due to the fact that that bhikkhu cultivates concentration for the dual attainment of seeing visible objects as well as hearing sounds lying above or below or across belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment and enticing.

"Mahali! This is the cause, this the condition, why Sunakkhatta, son of a Licchavi Prince. does not hear sounds belonging to the deva-world which are alluring, accompanied by sensual attachment and enticing although they are existent: It is not that he does not hear because they are non-existent."

၃၇၁။ မဟာလိ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တောင်အရပ်၌။ပ။ အနောက်အရပ်၌။ပ။ မြောက်အရပ်၌။ပ။ အထက် အောက် ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန်လည်းကောင်း၊ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း နှစ်ဖို့စလုံး အတွက် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် အထက် အောက် ဖီလာအရပ်၌ချစ်ဖွယ်သဘော ရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှအဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန်လည်းကောင်း၊ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း နှစ်ဖို့စလုံးအတွက် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများသည်ရှိသော် အထက် အောက် ဖီလာအရပ်၌ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှအဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကိုလည်း မြင်ရ၏။ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို လည်း ကြားရ၏။

ထို (မြင်ခြင်း ကြားခြင်း) သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ မဟာလိ ရဟန်းသည် အထက် အောက် ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန်လည်းကောင်း၊ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း နှစ်ဖို့စလုံးအတွက်တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေသည်။

မဟာလိ လိစ္ဆဝီ (မင်း) သား သုနက္ခတ္တသည် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ထင်ရှားရှိလျက်ပင် မကြားလေ၊ ထင်ရှားမရှိ၍မကြားလေသည်ကား မဟုတ် ဟူရာ၌ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

372. “Etāsaṃ nūna, bhante, samādhībhāvanānaṃ sacchikiriyāhetu bhikkhū bhagavati brahmacariyaṃ carantī”ti. “Na kho, mahāli, etāsaṃ samādhībhāvanānaṃ sacchikiriyāhetu bhikkhū mayi brahmacariyaṃ caranti. Atthi kho, mahāli, aññeva dhammā uttaritārā ca paṇītatarā ca, yesaṃ sacchikiriyāhetu bhikkhū mayi brahmacariyaṃ carantī”ti.

၃၇၂. “ဧတာသံ နူန၊ ဘန္တေ၊ သမာဓိဘာဝနာနံ သစ္စိကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ”တိ။ “န ခေါ၊ မဟာလိ၊ ဧတာသံ သမာဓိဘာဝနာနံ သစ္စိကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။ အတ္ထိ ခေါ၊ မဟာ လိ၊ အညေဝ ဓမ္မာ ပဉ္စရိတရာ စ ပဏီတတရာ စ၊ ယေသံ သစ္စိကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန တိ”တိ။

372. “*Venerable S1r!”* questioned Mahāli, 'is it, perhaps, that bhikkhu takes up the Noble Practice: (brahmacariya) under (the guidance of) the Bhagavā for the realization of cultivated concentration?

"Mahāli" (answered the Bhagavā), "bhikkhus do not take up the Noble Practice for the realization of such concentration morality. There are other dhamma which are more pleasing and higher than it. Bhikkhus take up the Noble practice with a view to their realization. J

၃၇၂။ အသျှင်ဘုရား ထို ပွားများအပ်သော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ပါကုန်သလော။

မဟာလိ ထိုပွားများအပ်သော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့်ရဟန်း တို့သည် ငါ့ထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ မဟာလိ (သမာဓိတရားထက်) သာ၍ လွန်ကဲ သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော အခြားတစ်ပါးသောတရားတို့သည် ရှိ ကုန်သေး၏။ ယင်း (တရား) တို့ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့်သာလျှင် ရဟန်းတို့သည် ငါ့ထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။

Catuariyaphalaṃ စတုအရိယဖလံ
Four Ariyā Fruitions အရိယဖိုလ်လေးပါး

373. “Katame pana te, bhante, dhammā uttaritarā ca paṇītatarā ca, yesaṃ sacchikiriyāhetu bhikkhū bhagavati brahmacariyaṃ carantī”ti? “Idha, mahāli, bhikkhu tiṇṇaṃ saṃyojanānaṃ parikkhayā sotāpanno hoti avinipātadhammo niyato sambodhiparāyaṇo. Ayampi kho, mahāli, dhammo uttaritaro ca paṇītataro ca, yassa sacchikiriyāhetu bhikkhū mayi brahmacariyaṃ caranti.

“Puna caparaṃ, mahāli, bhikkhu tiṇṇaṃ saṃyojanānaṃ parikkhayā rāgadosamohānaṃ tanuttā sakadāgāmī hoti, sakideva [sakimdeva (ka.)] imaṃ lokam āgantvā dukkhassantaṃ karoti. Ayampi kho, mahāli, dhammo uttaritaro ca paṇītataro ca, yassa sacchikiriyāhetu bhikkhū mayi brahmacariyaṃ caranti.

“Puna caparaṃ, mahāli, bhikkhu pañcannaṃ orambhāgiyānaṃ saṃyojanānaṃ parikkhayā opapātiko hoti, tattha parinibbāyī, anāvattidhammo tasmā lokā. Ayampi kho, mahāli, dhammo uttaritaro ca paṇītataro ca, yassa sacchikiriyāhetu bhikkhū mayi brahmacariyaṃ caranti.

“Puna caparaṃ, mahāli, bhikkhu āsavānaṃ khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayam abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati. Ayampi kho, mahāli, dhammo uttaritaro ca paṇītataro ca, yassa sacchikiriyāhetu bhikkhū mayi brahmacariyaṃ caranti. Ime kho te, mahāli, dhammā uttaritarā ca paṇītatarā ca, yesaṃ sacchikiriyāhetu bhikkhū mayi brahmacariyaṃ carantī”ti.

၃၇၃. “ကတမေ ပန တေ၊ ဘန္တေ၊ ဓမ္မော ဥတ္တရိတရော စ ပဏီတတရော စ၊ ယေသံ သစ္စိကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ”တိ? “ဣဓ၊ မဟာလိ၊ ဘိက္ခု တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရယဏော။ အယမ္ဗိ ခေါ၊ မဟာလိ၊ ဓမ္မော ဥတ္တရိတရော စ ပဏီတတရော စ၊ ယဿ သစ္စိကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု၊ မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။

“ပုန စပရံ၊ မဟာလိ၊ ဘိက္ခု တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ [သကိဒေဝ (က.)] ဣမံ လောကံ အာဂန္တော ဒုက္ခဿန္တိ ကရေတိ။ အယမ္ဗိ ခေါ၊ မဟာလိ၊ ဓမ္မော ဥတ္တရိတရော စ ပဏီတတရော စ၊ ယဿ သစ္စိကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု၊ မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။

“ပုန စပရံ၊ မဟာလိ၊ ဘိက္ခု ပဉ္စန္တံ ဩရုတ္တာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ၊ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ အနာဝတ္တိဓမ္မော တဿာ လောကာ။ အယမ္ဗိ ခေါ၊ မဟာလိ၊ ဓမ္မော ဥတ္တရိတရော စ ပဏီတတရော စ၊ ယဿ သစ္စိကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု၊ မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။

“ပုန စပရံ၊ မဟာလိ၊ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရတိ။ အယမ္ပိ ခေါ၊ မဟာလိ၊ ဓမ္မော ဥတ္တရိတရော စ ပဏီတတရော စ၊ ယဿ သစ္စိကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။ ဣမေ ခေါ တေ၊ မဟာလိ၊ ဓမ္မော ဥတ္တရိတရာ စ ပဏီတတရာ စ၊ ယေသံ သစ္စိကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ”တိ။

373. *Venerable Sīr, If the bhikkhu takes up the Noble Practice under the Bhagavā with a view to (the realization) of such dhammas which are more pleasing and higher. What are those dhammas?

Mahāli, *In this Teaching, a bhikkhu attains to the state of sotapanna (a Stream-winner), through the complete destruction of the three lower fetters,! He is not liable to fall:into realms of misery and suffering and is assured of a good destination and of attaining (the three higher levels of Insight, culminating in) Enlightenment, Mahāli, that state of a Stream-winner is more pleasing and higher than concentration; and Mahāli, bhikkhus take up the Noble Practice with a view to the realization of that state.

*And again, Mahāli, a bhikkhu attains to the state of sakadāgāmi (a Once-returner), through the complete destruction of lower fetters and lessening of attachment, hatred, and bewilderment. He will make an end of dukkha after returning to this realm of human being only once and bhikkhus take up the Noble Practice under my guidance with a view to the realization of that state which is more pleasing and higher.

*And again, Mahāli, a bhikkhu attains to the state of anāgāmi (a never-returner). He has totally destroyed the five fetters” that lead to (rebirth in) the lower planes of sensual existences. He will have a spontaneous rebirth (in the abode of

the Brahmas), and not being liable to return from that realm realizes parinibbāna there. This state of a Never-returner, Mahāli, is more pleasing and higher; and bhikkhus take up the Noble Practice with a view to the realization of that state. And, again, Mahāli, a bhikkhu becomes (an arahat) by means of Abiṭṭhā, special apperception, personally and in this very life realizes, attains to and remains in the emancipation of mind (Cetovimutti) and in the emancipation by insight (Pafūavinmutti), free of asavas though their extinction. This state of Arahatsip is more pleasing and higher; and, Mahāli, bhikkhus take up the Noble Practice with a view to the realization of that state.

Mahāli,- It is thus, indeed, that bhikkhus take up the Noble Practice under my guidance with a view to the realization of the dhammas which are more pleasing and higher.

၃၇၃။ အသျှင်ဘုရား ရဟန်းတို့သည် (သမာဓိတရားထက်) သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်း ဖြစ်သော သာ၍မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော အကြင်တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ထံ၌မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။ ထိုတရားတို့ကား အဘယ်ပါနည်း။

မဟာလိ ဤ (သာသနာတော်၌) ရဟန်းသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင်လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏။ မဟာလိ ဤ (သောတာပန်အဖြစ်) သည်လည်း (သမာဓိတရားထက်) သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော တရားပေတည်း။ ယင်း (တရား) ကိုမျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည် ငါ့ထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။

မဟာလိ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'၊ ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ'၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' တို့၏ ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဤလူ့ပြည်သို့ တစ်ကြိမ်သာ လာ၍ ဆင်းရဲ၏အဆုံးကိုပြုသော သကဒါဂါမ် ဖြစ်၏။ မဟာလိ ဤ (သကဒါဂါမ်အဖြစ်) သည်လည်း (သမာဓိတရားထက်) သာ၍ လွန်ကဲသည် လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော တရားပေတည်း။ ယင်း (တရား) ကို မျက်မှောက် ပြုလိုသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည် ငါ့ထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကိုကျင့်ကုန်၏။

မဟာလိ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိကုန် သောငါးပါး သော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို (ဘုံ) ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိသော အနာဂါမ် ဖြစ်၏။ မဟာလိ ဤ (အနာဂါမ်အဖြစ်) သည်လည်း (သမာဓိတရားထက်) သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်သောသာ၍ မွန်မြတ်သည် လည်း ဖြစ်သော တရားပေတည်း။ ယင်း (တရား) ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့်ရဟန်းတို့သည် ငါ့ထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။

မဟာလိ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝကင်းသောလွတ်မြောက် သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် (ရဟန္တာဖြစ်၍) နေ၏။ မဟာလိဤ (ရဟန္တာအဖြစ်) သည် လည်း (သမာဓိတရားထက်) သာ၍လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်သော သာ၍မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော တရားပေ တည်း။ ယင်း (တရား) ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည်ငါ့ထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့် ကုန်၏။

မဟာလိ ရဟန်းတို့သည် (သမာဓိတရားထက်) သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်း ဖြစ်သော သာ၍မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော အကြင်တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့် ငါ့ထံ၌ မြတ်သောအကျင့် ကို ကျင့်ကုန်၏။ ထို တရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

Ariyaatṭhaṅgikamaggo အရိယအဋ္ဌင်္ဂိကမဂ္ဂေါ

The Ariyā Path of Eight Constituents အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်

374. “Atthi pana, bhante, maggo atthi paṭipadā etesaṃ dhammānaṃ sacchikiriyāyā”ti? “Atthi kho, mahāli, maggo atthi paṭipadā etesaṃ dhammānaṃ sacchikiriyāyā”ti.

၃၇၄. “အတ္ထိ ပန၊ ဘန္တေ၊ မဂ္ဂေါ အတ္ထိ ပဋိပဒါ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ သစ္စိကိရိယာယာ”တိ? “အတ္ထိ ခေါ၊ မဟာလိ၊ မဂ္ဂေါ အတ္ထိ ပဋိပဒါ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ သစ္စိကိရိယာယာ”တိ။

374. *Venerable Sir! Is there any Path and any training by which those dhammas can be realized?

*Yes, Mahāli, there is the Path and the training by which those dhammas can be realized”.

၃၇၄။ အသျှင်ဘုရား ထိုတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ရှိပါသလော့၊ အကျင့်သည်ရှိပါသလော။

မဟာလိ ထိုတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏။

375. “Katamo pana, bhante, maggo katamā paṭipadā etesaṃ dhammānaṃ sacchikiriyaā”ti?
“Ayameva ariyo aṭṭhaṅgiko maggo. Seyyathidaṃ – sammādiṭṭhi sammāsaṅkappo sammāvācā
sammākammanto sammāājīvo sammāvāyāmo sammāsati sammāsamādhī. Ayaṃ kho, mahāli,
maggo ayaṃ paṭipadā etesaṃ dhammānaṃ sacchikiriyaā.

၃၇၅. “ကတမော ပန၊ ဘန္တေ၊ မဂ္ဂေါ ကတမာ ပဋိပဒာ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ သစ္စိကိရိယာယာ”တိ? “အယမေဝ အရိ
ယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ
သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ခေါ၊ မဟာလိ၊ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒာ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ သစ္စိ
ကိရိယာယ။

375. *Venerable Sir! What, then, is the Path and the
training by which these dhammas can be realized?”

*"Mahāli! Here is this Ariya Path of eight constituents. Its
constituents are: Right View, Right Thinking, Right Speech,
Right Action, Right Livelihood, Right Effort, Right Mindfulness
and Right Concentration.

*This, Mahāli, is the Path and the training by which
those dhammas can be realized.”

၃၇၅။ အသျှင်ဘုရား ထိုတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အကျင့် ဟူသည် အ
ဘယ်ပါနည်း။

မဟာလိ ဖြူစင်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤ မဂ်ပင်လျှင်တည်း၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း -

မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်စွာ ကြံခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ မှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်စွာပြုလုပ်
ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ'၊ မှန်စွာ
အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ'၊ မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။

မဟာလိ ထိုတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းကား ဤ (မဂ်) ပင်တည်း၊ အကျင့်ကား ဤ (မဂ်) ပင်တည်း။

The Story of Two Wandering Ascetics ရဟန်းနှစ်ပါးဝတ္ထု

376. “Ekamidāhaṃ, mahāli, samayaṃ kosambiyaṃ viharāmi ghoṣitārāme . Atha kho dve pabbajitā – muṇḍiyo ca paribbājako jāliyo ca dārupattikantevāsī yenāhaṃ tenupasaṅkamimṃsu. Upasaṅkamitvā mayā saddhiṃ sammodimṃsu. Sammodanīyaṃ kathaṃ sāraṇīyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ aṭṭhaṃsu. Ekamantaṃ ṭhitā kho te dve pabbajitā maṃ etadavocaṃ – ‘kiṃ nu kho, āvuso gotama, taṃ jīvaṃ taṃ sarīraṃ, udāhu aññāṃ jīvaṃ aññāṃ sarīra’nti?

၃၇၆. “ဧကမိဒါဟံ၊ မဟာလိ၊ သမယံ ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရာမိ ဃောသိတာရာမေ ။ အထ ခေါ ဒွေ ပဗ္ဗဇိတာ - မု ဣဉ္ဇိယော စ ပရိဗ္ဗာဇကော ဇာလိယော စ ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသီ ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိသု။ ဥပသင်္ကမိတွာ မယာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒိသု။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ တေ ဒွေ ပဗ္ဗဇိတာ မံ ဧတဒဝေါစုံ - ‘ကိံ န ခေါ၊ အာဂုသော ဂေါတမ၊ တံ ဇီဝံ တံ သရီရံ၊ ဥဒာဟု အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ’?

376 Mahāli! At one time I was residing at Ghositārāma Monastery near Kosambhi. Then two wandering mendicants, Mundiya and Jaliya, the disciples of-Dārupattika, approached and exchanged greetings with me, and having said memorable words of felicitations, they stood at a suitable place and said:

"How now, friend Gotama! Is life body? or body life, Or is life one thing and body another?"

၃၇၆။ မဟာလိ အခါတစ်ပါး၌ ငါသည် ကောသမ္ဗိပြည်အနီး ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ နေ၏။ ထိုအခါမုဣဉ္ဇိယ (ပရိဗ္ဗိဇ) နှင့် ဒါရုပတ္တိက၏ တပည့် ဇာလိယ (ပရိဗ္ဗိဇ) ဟူသော ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည် ငါ့ထံသို့ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ငါနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်ကြပြီးသော် ထို (ပရိဗ္ဗိဇ) ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည်ငါ့အား ဤ (ပြဿနာ) ကို မေးလျှောက် ကုန်၏ -

"ငါ့သျှင်ဂေါတမ အသို့နည်း၊ ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက်၊ ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်လော့၊ သို့မဟုတ် အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည် တခြားလော"ဟု မေးလျှောက်ကုန်၏။

377. “Tena hāvuso, suṇātha sādhukaṃ manasi karoṭha bhāṣissāmī”ti. ‘Evamāvuso’ti kho te dve pabbajitā mama paccassosum. Ahaṃ etadavocaṃ – idhāvuso tathāgato loka uppajjati

araham sammāsambuddho...pe... (yathā 190-212 anucchedesu evaṃ vitthāretabbam). Evaṃ
 kho, āvuso, bhikkhu sīlasampanno hoti...pe... paṭhamam jhānam upasampajja viharati. Yo kho,
 āvuso, bhikkhu evaṃ jānāti evaṃ passati, kalam nu kho tassetam vacanāya – ‘taṃ jīvaṃ taṃ
 sarīra’nti vā ‘aññaṃ jīvaṃ aññaṃ sarīra’nti vāti? Yo so, āvuso, bhikkhu evaṃ jānāti evaṃ
 passati, kalam tassetam vacanāya – ‘taṃ jīvaṃ taṃ sarīra’nti vā, ‘aññaṃ jīvaṃ aññaṃ
 sarīra’nti vāti. Aham kho panetaṃ, āvuso, evaṃ jānāmi evaṃ passāmi. Atha ca panāham na
 vadāmi – ‘taṃ jīvaṃ taṃ sarīra’nti vā ‘aññaṃ jīvaṃ aññaṃ sarīra’nti vā...pe... dutiyam
 jhānam...pe... tatiyam jhānam...pe... catuttham jhānam upasampajja viharati. Yo kho, āvuso,
 bhikkhu evaṃ jānāti evaṃ passati, kalam nu kho tassetam vacanāya – ‘taṃ jīvaṃ taṃ
 sarīra’nti vā ‘aññaṃ jīvaṃ aññaṃ sarīra’nti vāti? Yo so, āvuso, bhikkhu evaṃ jānāti evaṃ
 passati, kalam tassetam vacanāya – ‘taṃ jīvaṃ taṃ sarīra’nti vā ‘aññaṃ jīvaṃ aññaṃ
 sarīra’nti vāti. Aham kho panetaṃ, āvuso, evaṃ jānāmi evaṃ passāmi. Atha ca panāham na
 vadāmi – ‘taṃ jīvaṃ taṃ sarīra’nti vā ‘aññaṃ jīvaṃ aññaṃ sarīra’nti vā...pe...
 tīṇadassanāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti...pe... yo kho, āvuso, bhikkhu evaṃ jānāti
 evaṃ passati, kalam nu kho tassetam vacanāya – ‘taṃ jīvaṃ taṃ sarīra’nti vā ‘aññaṃ jīvaṃ
 aññaṃ sarīra’nti vāti? Yo so, āvuso, bhikkhu evaṃ jānāti evaṃ passati, kalam [na kalam (sī.
 syā. kam. ka.)] tassetam vacanāya – ‘taṃ jīvaṃ taṃ sarīra’nti vā ‘aññaṃ jīvaṃ aññaṃ
 sarīra’nti vāti. Aham kho panetaṃ, āvuso, evaṃ jānāmi evaṃ passāmi. Atha ca panāham na
 vadāmi – ‘taṃ jīvaṃ taṃ sarīra’nti vā ‘aññaṃ jīvaṃ aññaṃ sarīra’nti vā...pe... nāparam
 itthattāyāti pajānāti. Yo kho, āvuso, bhikkhu evaṃ jānāti evaṃ passati, kalam nu kho
 tassetam vacanāya – ‘taṃ jīvaṃ taṃ sarīra’nti vā ‘aññaṃ jīvaṃ aññaṃ sarīra’nti vāti? Yo so,
 āvuso, bhikkhu evaṃ jānāti evaṃ passati na kalam tassetam vacanāya – ‘taṃ jīvaṃ taṃ
 sarīra’nti vā ‘aññaṃ jīvaṃ aññaṃ sarīra’nti vāti. Aham kho panetaṃ, āvuso, evaṃ jānāmi
 evaṃ passāmi. Atha ca panāham na vadāmi – ‘taṃ jīvaṃ taṃ sarīra’nti vā ‘aññaṃ jīvaṃ
 aññaṃ sarīra’nti vā’ti. Idamavoca bhagavā. Attamano oṭṭhaddho licchavī bhagavato bhāsitaṃ
 abhinandīti.

၃၇၇. “‘တေန ဟာဂုသော၊ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ ဘာသိဿာမီ’”တိ။ ‘ဧဝမာဂုသော’တိ ခေါ တေ
 ဒွေ ပဗ္ဗဇိတာ မမ ပစ္စသောသုံ။ အဟံ ဧတဒေါစံ – ဣဓာဂုသော တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ပေ။ (ယထာ ၁၉၀-၂၁၂ အနုစ္ဆေဒသု ဧဝံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ)။ ဧဝံ ခေါ၊ အာဂုသော၊ ဘိက္ခု သီလသ
 မ္ပန္နော ဟောတိ။ပေ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ယော ခေါ၊ အာဂုသော၊ ဘိက္ခု ဧဝံ ဇာနာတိ ဧဝံ ပဿတိ၊
 ကလ္လံ န ခေါ တဿေတံ ဝစနာယ – ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတိ? ယော သော၊
 အာဂုသော၊ ဘိက္ခု ဧဝံ ဇာနာတိ ဧဝံ ပဿတိ၊ ကလ္လံ တဿေတံ ဝစနာယ – ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ၊ ‘အညံ ဇီဝံ

အညံ့ သရီရန္တိ ဝါတိ။ အဟံ ခေါ ပနေတံ၊ အာဂုသော၊ ဧဝံ ဇာနာမိ ဧဝံ ပဿာမိ။ အထ စ ပနာဟံ န ဝဒာမိ - ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါ။ပေ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ပေ။ တတိယံ ဈာနံ။ပေ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ယော ခေါ၊ အာဂုသော၊ ဘိက္ခူ ဧဝံ ဇာနာတိ ဧဝံ ပဿတိ၊ ကလ္လံ န ခေါ တဿေတံ ဝစနာယ - ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတိ? ယော သော၊ အာဂုသော၊ ဘိက္ခူ ဧဝံ ဇာနာတိ ဧဝံ ပဿတိ ၊ ကလ္လံ တဿေတံ ဝစနာယ - ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတိ။ အဟံ ခေါ ပနေတံ၊ အာဂုသော၊ ဧဝံ ဇာနာမိ ဧဝံ ပဿာမိ။ အထ စ ပနာဟံ န ဝဒာမိ - ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါ။ပေ။ ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္နာမေတိ။ပေ။ ယော ခေါ၊ အာဂုသော၊ ဘိက္ခူ ဧဝံ ဇာနာတိ ဧဝံ ပဿတိ၊ ကလ္လံ န ခေါ တဿေတံ ဝစနာယ - ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတိ? ယော သော၊ အာဂုသော၊ ဘိက္ခူ ဧဝံ ဇာနာတိ ဧဝံ ပဿတိ၊ ကလ္လံ [န ကလ္လံ (သီ. သျှာ. ကံ. က.)] တဿေတံ ဝစနာယ - ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတိ။ အဟံ ခေါ ပနေတံ၊ အာဂုသော၊ ဧဝံ ဇာနာမိ ဧဝံ ပဿာမိ။ အထ စ ပနာဟံ န ဝဒာမိ - ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။ ယော ခေါ၊ အာဂုသော၊ ဘိက္ခူ ဧဝံ ဇာနာတိ ဧဝံ ပဿတိ၊ ကလ္လံ န ခေါ တဿေတံ ဝစနာယ - ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတိ? ယော သော၊ အာဂုသော၊ ဘိက္ခူ ဧဝံ ဇာနာတိ ဧဝံ ပဿတိ န ကလ္လံ တဿေတံ ဝစနာယ - ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတိ။ အဟံ ခေါ ပနေတံ၊ အာဂုသော၊ ဧဝံ ဇာနာမိ ဧဝံ ပဿာမိ။ အထ စ ပနာဟံ န ဝဒာမိ - ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော ဩဠဒ္ဓေါ လိစ္ဆဝီ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

377. "If that be the question, friends," I said; "I shall tell you. Listen and pay attention". Then the two wandering ascetics said, "Very well, friend!" Then I said:

"Friends! The Bhagavā worthy of special veneration. the Perfectly Self-enlightened has appeared in this world ...p'..

(This may be amplified as in the Samannaphala Sutta.)

Friends! The bhikkhu I's thus accomplished in morality ...pl.. And he achieves and remains in the first Jhana." That bhikkhu, friend, knows thus; and sees thus. Will it be proper for me, then, to tell him; "Body I's life," or "Life I's body." or "Life I's one thing and body another?" At this the wandering ascetics answered me, "Friend! It will be proper for one to tell that

bhikkhu who knows thus and sees thus: "Body is life," or "Life is body," or "Life is one thing and Body another. "

Friends! I know the first Jhāna thus and I see the first Jhāna thus. Having known it and seen it, I do not, nevertheless, say: 'Life is body,' or "Body is life," or "Life is one thing and physical body another."

Friends! Having achieved and remained in the second jhāna ...p... the third jhāna ...p... the fourth jhāna ...p... that bhikkhu knows thus and sees thus. Will it be proper for one to tell him: "Life is physical body," or "body is life," or "Life is one thing and physical body another?" At this the wandering ascetics answered me, "Friend! It will be proper for one to tell the bhikkhu who knows, thus and sees thus: "body is life" or "Life is body," or "Life is one thing and body another."

Friends! I know the fourth jhāna and see it. Nevertheless, I do not say: "Body is life," or "Life is body," or "Life is one thing and body another."

A bhikkhu directs and inclines his mind to insight knowledge.

Friends! That bhikkhu knows thus and sees thus. Will it be proper for one to tell him thus: "Physical body is life," or "Life is body," or "Life is one thing and physical body another." At this the wandering ascetics answered me, *Friend! It will be proper for one to tell that bhikkhu who knows thus and sees thus: "Physical body is life," or "Life is physical body, or "Life is one thing and body another."

Friends! I know insight knowledge thus and see thus.

Nevertheless I do not say: "Body is life," or "Life is body," or

*Life is one thing and body another.""

A bhikkhu realizes that for purposes of the Path he has nothing more to do. Will it be proper for one to tell him who knows thus and sees thus: "Physical body is life," or "Life is physical body," or "Life is one thing and physical body another?"

At this the wandering ascetics answered me *Friend! it will be not proper for one to tell the bhikkhu who knows thus and sees thus: "Body is Life," or "Life is body," or "Life is one thing and body another."

Friends! I know āsavekkhaya ūāṇa, knowledge of the extinction of asavas as such, and I see it as such. Nevertheless, I do not say: "Physical body is life," or "Life is body,"* or "Life is one thing and the physical body another."

Thus spoke the Bhagavā. Delighted, Otthaddha, a Lacchavi King, rejoiced at the words of the Bhagavā.

၃၇၇။ ငါ့သျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့ ၊ ဟောပေအံ့ဟုငါဆိုသော် ထို (ပရိဗိုဇ်) ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည် "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ငါ့အား ဝန်ခံကုန်၏။

ငါသည် ဤ (တရား) ကို ဟောကြားခဲ့ပေ၏ -

ငါ့သျှင်တို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော။
ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ပ။[သာမညဗလသုတ်၌ ကဲ့သို့ နည်းတူ ချဲ့အပ်၏]

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ဤသို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထို (ရဟန်း) အား "ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည် တခြား, ကိုယ်သည်တခြား" ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤ (စကား) ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါမည်လောဟု မေးသော် (ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည်) ငါ့သျှင် အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့

သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထို (ရဟန်း) အား "ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင်ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည် တခြား, ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ (စကား) ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါ၏ဟု ဖြေကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ထိုပဌမဈာန်ကို ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထိုသို့ သိမြင်လျက်လည်း "ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည်တခြား, ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကား မဆို။

။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့။ တတိယဈာန်သို့။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထို (ရဟန်း) အား "ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည် တခြား, ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဤ (စကား) ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါမည်လောဟု မေးသော် (ထိုပရိပိုင်တို့သည်) ငါ့သျှင် အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထို (ရဟန်း) အား "ထို (ကိုယ်) သည်ပင်အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည် တခြား, ကိုယ်သည်တခြား" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဤ (စကား) ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါ၏ဟု ဖြေကုန်၏။

--

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ထို (စတုတ္ထဈာန်) ကို ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထိုသို့ သိမြင်လျက်လည်း "ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည်တခြား, ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကား မဆို။

။ပ။ ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထို (ရဟန်း) အား "ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည် တခြား, ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဤ (စကား) ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါမည်လောဟု မေးသော် (ထိုပရိပိုင်တို့သည်) ငါ့သျှင် အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထို (ရဟန်း) အား "ထို (ကိုယ်) သည်ပင်အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည် တခြား, ကိုယ်သည့်တခြား" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဤ (စကား) ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါ၏ဟု ဖြေကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ထို (ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်) ကို ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထိုသို့ သိမြင်လျက်လည်း "ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည် တခြား, ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကား မဆို။

။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အကြင် ရဟန်းသည်ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထို (ရဟန်း) အား "ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင်ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍သော်လည်းကောင်းဤ (စကား) ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါမည်လောဟု မေးသော် (ထိုပရိပိုဇ်တို့သည်) ငါ့သျှင်အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထို (ရဟန်း) အား "ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည် တခြား, ကိုယ်သည်တခြား" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဤ (စကား) ကို ဆိုရန် မသင့်လျော်ပါဟု ဖြေကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ထို (အာသဝက္ခယဉာဏ်) ကို ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့ မြင်၏။ ထိုသို့ သိမြင်လျက်လည်း "ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက်, ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ "အသက်သည် တခြား, ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကား မဆိုဟု ဟောခဲ့ပေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ (တရားတော်) ကို ဟောတော်မူ၏။ ဩဋ္ဌဒ္ဓမည်သော လိစ္ဆဝီ (မင်း) သည်မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

Mahālisuttamṃ niṭṭhitam chatṭham. မဟာလိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

End of Mahāli Sutta, the sixth in this Vagga. ခြောက်ခုမြောက်သော မဟာလိသုတ် ပြီး၏။